

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Algemene Rekenkamer
mw. drs. S.J. Stuiveling
Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA DEN HAAG

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikk. Fin.I Beleid en
Beheer

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum **26 APR 2012**
Betreft Rechtmatigheidsonderzoek 2011 VWS

Inlichtingen bij
ir. M.G. Schmidt
Senior Adviseur
T 070-3406143
mg.schmidt@minvws.nl

Kenmerk
FEZ-U-3114118

Uw brief
12002435 R

Bijlage(n)
2

Geachte mevrouw Stuiveling,

Met uw schrijven van 13 april jl. vraagt u mij om een reactie op uw rapport bij het Jaarverslag 2011 van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

In deze brief geef ik u mijn reactie op het beknopte rapport bij het jaarverslag van mijn departement die u de Staten-Generaal zult toezenden. In de bijlagen is mijn reactie opgenomen op het Achtergronddocument en de passage uit de Staat van de Rijksverantwoording.

Mijn reactie op het onderwerp Totstandkoming sturing en toezicht op uitvoeringsorganisaties is mede namens het Centraal Administratiekantoor (CAK).

De beleidsinformatie

Beleidsartikelen 44 en 46

In het onderzoek naar beleidsinformatie in het jaarverslag heeft de Algemene Rekenkamer onderzoek gedaan naar twee artikelen van het Ministerie van VWS: 'Maatschappelijke ondersteuning' (artikel 44) en 'Sport' (artikel 46). U heeft in het bijzonder gekeken naar de beschikbaarheid van relevante informatie en de kwaliteit daarvan. Voor beide beleidsartikelen concludeert u dat het jaarverslag 2011 weinig beleidsinformatie bevat. De oorzaken daarvan geeft u zelf ook weer. Enerzijds komt dit door de systematiek van het Experiment verbetering verantwoording en begroting. Anderzijds is een groot gedeelte van het maatschappelijke ondersteuningsbeleid de afgelopen jaren gedecentraliseerd naar gemeenten. Daarbij geeft u aan dat de minister wel verantwoordelijk blijft voor de werking van het systeem van decentrale uitvoering en de resultaten van het beleid. Die mening deel ik. Ik leg hier dan ook periodiek uitgebreide verantwoording over af in beleidsbrieven en rapportages richting de Tweede Kamer. Deze verantwoording wordt ondersteund met kengetallen en indicatoren. Het rapport gaat aan dat punt voorbij waardoor het beeld kan ontstaan dat er onvoldoende verantwoording plaatsvindt, wat niet het geval is.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de datum
en het kenmerk van deze
brief.*

Financieel Beeld Zorg

Vooruitlopend op de begroting 2013 is in het jaarverslag van VWS een flinke slag gemaakt met het transparanter en inzichtelijker maken van het Financieel Beeld Zorg. De motie-Van der Veen en de aanbevelingen van u zijn daarbij het uitgangspunt geweest. Ik ben dan ook blij met uw constatering dat alle toegezegde informatie een plek heeft gekregen in het vernieuwde Financieel Beeld Zorg. In de begroting 2013 zal, mede in het licht van het project Verantwoord Begroten, waar mogelijk meer aandacht worden besteed aan de verdere analyses van de mee- en tegenvallers de besparingsverliezen en de volume- en prijsontwikkelingen. Tevens worden in het kader van de Taskforce Beheersing Zorguitgaven mogelijkheden onderzocht om informatie over de zorguitgaven te versnellen en te verbeteren.

Secretaris Generaal / plv.

Secretaris Generaal

Financieel-Economische
Zaken

Ontwikk. Fin.I Beleid en
Beheer

Kenmerk

FEZ-U-3114118

Totstandkoming sturing en toezicht op uitvoeringsorganisaties

Toezicht door VWS op de kwaliteit van de indicatiestellingen door CIZ

Ik hecht eraan om het thema van toezicht op de kwaliteit van de indicatiestellingen door het CIZ te plaatsen in het bredere verband van het (wettelijk) systeem van indicatiestellen. Centrale begrippen zijn dan objectieve en onafhankelijke vaststelling van iemands zorgbehoefte en daarop aansluitende aanspraak op zorg. In dat proces worden tal van privacygevoelige, ook medische gegevens verzameld en beoordeeld. Mede daarom, maar ook om te voorkomen dat de indicatiestellingen beïnvloed zouden kunnen worden om toegankelijkheid te beïnvloeden, is inmenging van alle andere betrokkenen dan het CIZ bij de totstandkoming van indicaties uitgesloten. Vanuit dat perspectief is de kwaliteitsborging van de indicatiestellingen (let wel, het betreft dan de individuele wegingen en beslissingen op aanvragen om vast te stellen of aanspraak bestaat op AWBZ-zorg) op tal van manieren vormgegeven en aanwezig bij het CIZ. Het toezicht op de kwaliteit van de indicatiestellingen door het CIZ is mijns inziens goed geregeld. Dat ik mij periodiek op de hoogte moet laten stellen van de uitkomsten van dat toezicht onderschrijf ik en dit zal ik effectueren in de subsidiebeschikking 2013. Ik verwijs u voor een uitgebreidere beschrijving van het toezicht graag naar mijn reactie bij het Achtergronddocument in de bijlage.

Gegevensaanlevering eigenbijdragen regelingen

Ik heb kennis genomen van het door de Algemene Rekenkamer geconstateerde aandachtspunt dat betrekking heeft op de gegevensaanlevering bij ketenpartijen aan het CAK voor de vaststelling en oplegging en inning van de Eigen Bijdrage voor intramurale zorg. In de instellingswet van het CAK (wijziging van de AWBZ) heb ik sanctiemogelijkheden gecreëerd om ketenpartijen aan te kunnen spreken indien de kwaliteit van de gegevensaanlevering bij een partij structureel te wensen overlaat.

Vervolg op de Stuurgroep Ketenoverleg

De Algemene Rekenkamer beveelt mij aan om samen met het CAK in gesprek te blijven met de ketenpartijen om ook aan de voorkant te stimuleren dat gegevens tijdig, juist en volledig aangeleverd worden. Ik ondersteun de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer.

De Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg)

Voorts beveelt de Algemene Rekenkamer mij aan om in 2012 tot een structurele werkwijze te komen om de rechtmatigheid van de Wtcg vast te kunnen stellen. De ervaring van de steekproef over de uitgaven in 2010 heb ik mee willen wegen

bij de keuze voor de structurele oplossing. Ik heb er voor gekozen om de rechtmatigheid van de Wtcg ook in de toekomst middels een steekproef te laten verlopen. De voorbereiding voor de aanbesteding zijn reeds begonnen en de wettelijke verankering van deze werkwijze zal nog voor de zomer zijn geregeld.

Ten aanzien van voorgaande onderwerpen verwijs ik u graag verder naar mijn meer uitgebreide reactie bij het Achtergronddocument in de bijlage.

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
Financieel-Economische
Zaken
Ontwikk. Fin.I Beleid en
Beheer

Kenmerk
FEZ-U-3114118

De bedrijfsvoering

Ik ben verheugd te lezen dat de Algemene Rekenkamer constateert dat VWS er duidelijk werk van gemaakt heeft om de bedrijfsvoering in 2011 te verbeteren. Voor alle onvolkomenheden die u in voorgaande jaren heeft geconstateerd, zijn in 2011 goede verbeterplannen opgesteld. Ik ben voornemens de ingezette verbetering voort te zetten.

Op een aantal bedrijfsvoeringonderwerpen wil ik in deze brief nog specifiek reageren.

Inkoopbeheer RIVM

Over het belang van tijdige spendanalyses verschil ik niet van mening met de Algemene Rekenkamer; daar doen technische uitvoeringsproblemen niets aan af. Ook het nut en de noodzaak van een volledig contractenregister worden door mij gedeeld. Het RIVM heeft er omwille van operationele doelmatigheid voor gekozen om hiervoor twee complementaire systemen te gebruiken (eenmalige versus meerjarige/periodieke contracten). Het integreren van beide draagt naar mijn oordeel niet bij aan de verbetering van het inkoopbeheer bij RIVM.

Naar aanleiding van eerder gesignaleerde risico's en uw aanbeveling in het rapport over het inkoopbeheer van het RIVM zal ik in 2012 in overleg met de RAD bezien of een eventuele verbetering van de interne controle, ten opzichte van de reeds in het inkoopproces vervatte beheermaatregelen, een toegevoegde waarde kan hebben en doelmatig kan worden uitgevoerd. Over de uitkomsten daarvan zal ik in het kader van het jaarverslag 2012 rapporteren.

Subsidiebeheer

Ik zal de in gang gezette verbetering van het subsidiebeheer continueren. In 2012 werkt VWS met een nieuwe interne normatiek, waarmee VWS eerder en beter kan bijsturen op de belangrijkste risico's in het beheer.

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging heeft ook in 2012 mijn aandacht. De nadruk ligt dan op de werking van de beheermaatregelen. Met de komst van het Bureau Integrale Veiligheid binnen het kerndepartement wordt de in de afgelopen twee jaar projectmatig opgebouwde expertise ondergebracht in de staande organisatie. Hiermee wordt voorkomen dat er opnieuw een gat in het beheer van de informatiebeveiliging ontstaat. In 2012 zal het RIVM haar versnelde reparatieaanpak succesvol afsluiten en daarmee haar PDCA-cyclus¹ op informatiebeveiliging georganiseerd hebben. Er zijn concrete acties benoemd, die in 2011 zijn gestart en afronding krijgen in 2012. De voor het CBG benodigde verzwaring van de informatiebeveiligingsmaatregelen zijn gedefinieerd. Implementatie zal medio 2012 zijn afgerond.

¹ Plan, Do, Check, Act-cyclus

Financiële informatie

Single information Single audit (SiSa)

De Algemene Rekenkamer heeft in verband met de teleurstellende uitkomst van de single review 2011 geconcludeerd "... dat het systeem van de single audit onvoldoende functioneert". In verband met deze conclusie stelt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overleg met haar collega van Financiën een plan van aanpak op ter verbetering van SiSa. Overigens zijn al enkele maatregelen genomen. In het plan van aanpak wordt van alle betrokken partijen (departementen, medeoverheden en accountants) een krachtige inzet gevraagd om SiSa meer robuust te maken. De eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de genoemde partijen blijven onverlet, maar worden in een samenhangend kader geplaatst om meerwaarde te bereiken en de kracht van SiSa beter te benutten.

Hoogachtend,
de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers

Secretaris Generaal / plv.

Secretaris Generaal

Financieel-Economische

Zaken

Ontwikk. Fin.I Beleid en

Beheer

Kenmerk

FEZ-U-3114118

Geachte mevrouw Stuiveling,

Met uw schrijven van 13 april jl. vraagt u mij om een reactie op uw rapport bij het Jaarverslag 2011 van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

In deze bijlage 1 van mijn bestuurlijke reactie geef ik u mijn reactie op het Achtergronddocument Verantwoordingsonderzoek bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport 2011.

Mijn reactie op het onderwerp Totstandkoming sturing en toezicht op uitvoeringsorganisaties is mede namens het Centraal Administratiekantoor (CAK).

De beleidsinformatie

Beleidsartikelen 44 en 46

In het onderzoek naar beleidsinformatie in het jaarverslag heeft de Algemene Rekenkamer onderzoek gedaan naar twee artikelen van het Ministerie van VWS: 'Maatschappelijke ondersteuning' (artikel 44) en 'Sport' (artikel 46). U heeft in het bijzonder gekeken naar de beschikbaarheid van relevante informatie en de kwaliteit daarvan. Voor beide beleidsartikelen concludeert u dat het jaarverslag 2011 weinig beleidsinformatie bevat. De oorzaken daarvan geeft u zelf ook weer. Enerzijds komt dit door de systematiek van het Experiment verbetering verantwoording en begroting. Anderzijds is een groot gedeelte van het maatschappelijke ondersteuningsbeleid de afgelopen jaren gedecentraliseerd naar gemeenten. Daarbij geeft u aan dat de minister wel verantwoordelijk blijft voor de werking van het systeem van decentrale uitvoering en de resultaten van het beleid. Die mening deel ik. Ik leg hier dan ook periodiek uitgebreide verantwoording over af in beleidsbrieven en rapportages richting de Tweede Kamer. Deze verantwoording wordt ondersteund met kengetallen en indicatoren. Het rapport gaat aan dat punt voorbij waardoor het beeld kan ontstaan dat er onvoldoende verantwoording plaatsvindt, wat niet het geval is.

Maatschappelijke ondersteuning' (artikel 44)

De Algemene Rekenkamer geeft aan dat de participatiecijfers goed te interpreteren zijn. De Algemene Rekenkamer zou aan extra beleidsinformatie willen toevoegen wat de gewenste participatie is van de doelgroep.

Reactie: De vraag is wat deze informatie toevoegt. Door mensen zelf aangegeven gewenste participatie en daadwerkelijk mogelijke participatie zijn verschillende begrippen. Uit onderzoek (onder meer de evaluatie) blijkt bijvoorbeeld dat bepaalde groepen moeilijk te compenseren zijn. (Vooral relatief jongere mensen met een beperking of mensen die te maken hebben met een relatief progressieve achteruitgang meer compensatie willen en meer zouden willen participeren).

Hiermee kan de gewenste participatie niet als streefcijfer dienen.

Participatie en Zelfredzaamheid zijn niet altijd even eenvoudig te operationaliseren. In de tweede evaluatie zal hier wederom aandacht aan worden besteed. Dan zal ook bekeken worden in hoeverre door (goed beleid gericht op) ondersteuning de participatie van burgers wordt verhoogd. Aan de hand daarvan kan mogelijk ook beter worden bekeken worden in hoeverre je met beleid hier invloed op uit kan oefenen. We proberen door middel van periodieke evaluatie, de Nivel-monitor en (decentraal) clientervaringsonderzoek zo veel mogelijk beleidsinformatie (ten behoeve van sturing) te verzamelen. Verder hebben we aan Nivel ook gevraagd naar de participatie van de algemene bevolking. Dit ook om een beter idee te krijgen van wat haalbaar is. Voor mij is onduidelijk wat de Algemene Rekenkamer bedoeld met de opmerking ... dat "deze doelgroep de op een na laagste participatiescore heeft en de hoogste eenzaamheidsscore".

Het percentage 65-plussers dat extramuraal woont is volgens de Algemene Rekenkamer minder relevant om het succes van het ondersteuningsbeleid voor mensen met beperkingen te beoordelen, omdat we niet weten hoeveel 65-plussers beperkingen hebben en dankzij ondersteuning thuis zijn blijven wonen.

Reactie: dit kengetal is in 2012 uit de begroting gehaald.

NB In reactie toegankelijkheid van maatschappelijke ondersteuning gebruikt de Algemene Rekenkamer twee verschillende betekenissen van het woord toegankelijkheid: fysieke toegankelijkheid van een gebouw en de toegankelijkheid tot een voorziening (in hoeverre kunnen mensen er een aanspraak op doen). Wat wordt bedoeld?

Op blz 4/5 staat in de tabel onder andere welke informatie er ontbreekt en welke info er bekend is. Daarbij de volgende opmerkingen: de info die bekend is, is altijd gedateerd. In het jaarverslag over 2011 kunnen we nooit de informatie uit de Trimbosmonitor over 2011 verwerken, die is dan simpelweg niet beschikbaar. Dus dan is monitorinfo over 2010 het meest recent. Maar dat is weer een beetje raar in een verantwoording over 2011.

Financieel Beeld Zorg

Vooruitlopend op de begroting 2013 is in het jaarverslag van VWS een flinke slag gemaakt met het transparanter en inzichtelijker maken van het Financieel Beeld Zorg. De motie-Van der Veen en de aanbevelingen van u zijn daarbij het uitgangspunt geweest. Ik ben dan ook blij met uw constatering dat alle toegezegde informatie een plek heeft gekregen in het vernieuwde Financieel Beeld Zorg. In de begroting 2013 zal, mede in het licht van het project Verantwoord Begroten, waar mogelijk meer aandacht worden besteed aan de verdere analyses van de mee- en tegenvallers de besparingsverliezen en de volume- en prijsontwikkelingen. Tevens worden in het kader van de Taskforce Beheersing Zorguitgaven mogelijkheden onderzocht om informatie over de zorguitgaven te versnellen en te verbeteren.

Totstandkoming sturing en toezicht op uitvoeringsorganisaties

Toezicht door VWS op de kwaliteit van de indicatiestellingen door CIZ

In het Verantwoordingsonderzoek 2011 bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (par. 3.3) stelt de Algemene Rekenkamer een onvolkomenheid vast namelijk dat "toezicht ontbreekt op de kwaliteit van de indicatiestellingen door CIZ". In het beknopte rapport Verantwoording en toezicht over prestaties en effecten bij instellingen op afstand is een uitgebreidere passage opgenomen. In het Achtergronddocument is volstaan met de korte tekst uit het Rapport. Met name de tekst in het beknopte rapport vormt voor mij de reden als onderstand te reageren.

Ik hecht eraan om het thema van toezicht op de kwaliteit van de indicatiestellingen te plaatsen in het bredere verband van het (wettelijk) systeem van indicatiestellen. Centrale begrippen zijn dan objectieve en onafhankelijke vaststelling van iemands zorgbehoefte en daarop aansluitende aanspraak op zorg. In dat proces worden tal van privacygevoelige, ook medische gegevens verzameld en beoordeeld. Mede daarom, maar ook om te voorkomen dat de indicatiestellingen beïnvloed zouden kunnen worden om toegankelijkheid te beïnvloeden, is inmenging van alle andere betrokken dan het CIZ bij de totstandkoming van indicaties uitgesloten. Vanuit dat perspectief is de kwaliteitsborging van de indicatiestellingen (let wel, het betreft dan de individuele wegingen en beslissingen op aanvragen om vast te stellen of aanspraak bestaat op AWBZ-zorg) op tal van manieren vormgegeven en aanwezig bij het CIZ. Het toezicht op de kwaliteit van de indicatiestellingen door het CIZ is mijns inziens goed geregeld. Dat ik mij periodiek op de hoogte moet laten stellen van de uitkomsten van dat toezicht onderschrijf ik en dit zal ik effectueren in de subsidiebeschikking 2013.

De stelling van de Algemene Rekenkamer raakt de kern van de Algemene wet bijzondere ziektekosten (AWBZ) als volksverzekering, op grond waarvan individuele verzekerden aanspraak kunnen hebben op voor hen noodzakelijke zorg. Het was de uitdrukkelijke bedoeling van de wetgever om de aanspraak op zorg vast te laten stellen door een onafhankelijk indicatieorgaan aan te wijzen door het college van burgemeester en wethouders. Alle colleges hebben het CIZ aangewezen als indicatieorgaan. De positie en de bevoegdheden van een indicatieorgaan, in casu het CIZ, zijn wettelijk vastgelegd (AWBZ, art 9b) en uitgewerkt in het Zorgindicatiebesluit. Een indicatieorgaan (en dus het CIZ) moet zijn wettelijke taak uit kunnen voeren onafhankelijk van de overheden, financiers, zorgaanbieders en andere belanghebbenden.

Het indicatieorgaan heeft toegang tot medische en sociale informatie en verricht zo nodig zelf onderzoek. De aanspraak op zorg wordt door het indicatieorgaan vastgelegd in een publiekrechtelijk indicatiebesluit, waartegen bezwaar en beroep open staat. Juist om te waarborgen dat het besluit overal in Nederland op eenduidige wijze tot stand komt, heeft het CIZ de werkprocessen gestroomlijnd. Naast de werkdocumenten die in de vorm van ministeriële regels algemeen verbindend zijn, zijn er de interne werkinstructies en de interne verdeling van taken en bevoegdheden. Zo is er sprake van een frontoffice en een backoffice, controle op de kwaliteit en volledigheid van dossiers, betrokkenheid van een hoger echelon in de organisatie als zich afwijkende situaties voordoen, een afzonderlijke unit voor de afhandeling van bezwaar en beroep, interne opleidingen, evaluaties, intervisie en intercollegiaal overleg, functioneringsgesprekken en personeelsbeoordeling.

Voorts is uitermate veel aandacht besteed aan de automatisering. Niet alleen voor de administratieve afhandeling van de bureaucratie. In de softwaretoepassing zijn de beleidsregels en interne werkinstructies geïmplementeerd en bovendien is door middel van beslisbomen het inhoudelijke afwegingsproces voor een belangrijk deel geautomatiseerd. Indicatiestellers kunnen daarvan wel afwijken, maar juist die afwijkingen worden signaleerd en getoetst.

De indicaties die middels onderzoek door een indicatiesteller zijn afgegeven zijn object van controle van de afdeling Inhoudstoetsing Intern, dit betreft ongeveer de helft van alle besluiten. Middels een representatieve steekproef worden de diverse gedefinieerde (kwaliteits)criteria getoetst. Vragen die beantwoord worden zijn bijvoorbeeld: Is geldende wet-/ regelgeving toegepast, zijn de toegangscriteria juist toegepast? Zijn de geldende werkinstructies gevolgd?

De uitkomsten worden geanalyseerd (o.a. trends landelijk/ per unit) en deze worden besproken met de Directeur AWBZ/ het MT AWBZ. Naar aanleiding van de analysebespreking worden zo nodig verbeteracties bepaald. De interne kwaliteitsanalyses en eventuele verbeteracties vormen periodiek onderwerp van bespreking met de Raad van Bestuur. Het overige deel van de indicaties betreft directe afhandeling (HIT's, SIP's). Deze worden steekproefsgewijs beoordeeld door de afdeling Externe Toetsing van het CIZ.

Samengevat kan worden gesteld dat het CIZ steeds beter en met steeds betere methoden nagaat of de kwaliteit van de indicatiebesluiten voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Niettemin blijft overeind, dat er principieel sprake is, blijft en moet zijn van een discretionaire bevoegdheid van een indicatieorgaan/-steller om op grond van zijn specifieke deskundigheid en kennis genomen hebbend van de (medische) informatie - in afwijking van regels en procedures - anders te besluiten.

Een terechte constatering van de Algemene Rekenkamer is dat niet is geregeld dat ik periodiek op de hoogte wordt gebracht van het interne kwaliteitsonderzoek door het CIZ. Hier zal met ingang van 2013, door middel van een daartoe in de subsidiebeschikking op te stellen voorwaarde worden voorzien.

Het vorenstaande laat onverlet dat er weldegelijk toezicht op het CIZ is en impliceert derhalve helemaal niet dat er geen garantie is dat de burger krijgt waar hij recht op heeft. Ik ben het met die gevolgtrekking in de geconstateerde onvolkomenheid niet eens.

Zoals de Algemene Rekenkamer terecht constateert hebben het CIZ en ik op tal van niveaus waarborgen voor een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de toegang tot de AWBZ geregeld. In het kort komt dat tot uiting in het volgende.

- Op cliënt niveau wordt daaraan inhoud gegeven door de mogelijkheid van bezwaar en beroep tegen het indicatiebesluit als een verzekerde van mening is dat niet het juiste besluit is genomen. Op basis daarvan kan hij of zij mogelijk niet de door een verzekerde gewenste zorg gaan ontvangen. Die weg staat uitsluitend open voor de verzekerden;
- Het College voor Zorgverzekeringen houdt toezicht op de toepassing van het Besluit zorgaanspraken AWBZ, waarin de aanspraken zijn vastgelegd. Via zijn adviestaak bij bezwarenprocedures is het CvZ betrokken bij de kwaliteit van de indicatiestelling;
- Het CIZ zelf (als beheerder van de individuele persoonsgegevens) is gefaciliteerd om op geaggregeerd niveau naar de specificaties van de minister uitvoerig te rapporteren over de

kwaliteit en de outcome van de indicatiestelling (uniformiteit, doorlooptijd, interne benchmark etc.);

- Op grond van onderzoek wordt gerapporteerd over de ontwikkelingen in de indicatiestelling;
- Onderzoek leidt ook tot inzicht in de organisatie, de werkwijze en de effecten van de indicatiestelling en met name de kwaliteit van het indicatiestellingproces, de kwaliteit van de organisatie en de bedrijfsvoering en de kwaliteit van de uitvoerenden. Die vormen mede de basis voor de beleidsregels waarmee de minister sturing geeft aan die aspecten van de indicatiestelling voor de AWBZ;
- Op grond van onderzoek wordt vastgesteld of geïndiceerde cliënten in algemene zin de juiste zorg ontvangen. Tevens worden de ontwikkelingen in de kosten van de zorg onderzocht. Daarbij wordt ook betrokken de aansluiting tussen domeinen (Zvw, WMO), de werking van het stelsel als geheel en de gevolgen van beleids- en demografische ontwikkelingen;
- De leden van de Raad van Toezicht van het CIZ worden benoemd door de staatssecretaris van VWS.

Gegevensaanlevering eigenbijdragen regelingen

Ik heb kennis genomen van het door de Algemene Rekenkamer geconstateerde aandachtspunt dat betrekking heeft op de gegevensaanlevering bij ketenpartijen aan het CAK voor de vaststelling en oplegging en inning van de Eigen Bijdrage voor intramurale zorg.

Hierbij merk ik op dat het geconstateerde aandachtspunt uitsluitend betrekking heeft op de eigen bijdrage voor intramurale zorg. Het CAK is tevens verantwoordelijk voor de:

- eigen bijdrage in het kader van de extramurale zorg in de AWBZ;
- eigen bijdrage in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo);
- uitvoering van de wet Tegemoetkoming Chronisch zieken en gehandicapten
- uitvoering van de compensatieregeling van het eigen risico (CER) en
- bevoorschotting van AWBZ-erkende zorgaanbieders.

Normoverschrijding gegevensaanlevering

De Algemene Rekenkamer geeft aan dat het gaat om gegevens die door zorgaanbieders en zorgkantoren worden aangeleverd. Dit is onjuist.

Bij een nieuwe klant is de norm voor het verzenden van de eerste factuur 30 dagen na aanvang zorg. Deze norm is scherp (mogelijk zelfs te scherp).

In de praktijk krijgt een nieuwe klant binnen gemiddeld 17 dagen (2011) een kennisgeving van het CAK toegestuurd. Klanten kunnen dan al met een rekentool op de CAK-website ter indicatie een berekening maken van de Eigen bijdrage.

Vervolgens worden door het CAK bij diverse ketenpartijen (bijv. UWV, Belastingdienst) de nodige gegevens opgevraagd en wordt de bijdrage door het CAK berekend. De werkprocessen zijn sequentieel; met name in de fase voor aanmelding door de zorgaanbieder (via het zorgkantoor) kan efficiencywinst worden behaald door parallel te werken. Bekeken wordt of dit mogelijk is.

In de instellingswet van het CAK (wijziging van de AWBZ) heb ik sanctiemogelijkheden gecreëerd om ketenpartijen aan te kunnen spreken indien de kwaliteit van de gegevensaanlevering bij een partij structureel te wensen overlaat.

Effectiviteit van de Stuurgroep Ketenoverleg

De Algemene Rekenkamer constateert dat de Stuurgroep Ketenoverleg CAK sinds juni 2010 niet meer bijeen is geweest en legt een verband met de normoverschrijding bij de gegevensaanlevering bij de Eigen Bijdragen. De Algemene Rekenkamer komt echter mijn inziens ten onrechte tot de conclusie dat de effectiviteit van de Stuurgroep Ketenoverleg beperkt is gebleven. De Stuurgroep Ketenoverleg beperkte zich niet uitsluitend tot de tijdigheid van de gegevensaanlevering. Tijdens de Stuurgroep Ketenoverleg zijn diverse andere ketenproblemen opgepakt en opgelost. Daarom verdient de conclusie van de Algemene Rekenkamer nuancering.

Vervolg op de Stuurgroep Ketenoverleg

De Algemene Rekenkamer beveelt mij aan om samen met het CAK in gesprek te blijven met de ketenpartijen om ook aan de voorkant te stimuleren dat gegevens tijdig, juist en volledig aangeleverd worden. Ik ondersteun de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer.

Gebleken is dat na juni 2010 vanuit de verschillende ketenpartijen minder behoefte bleek aan dit overleg. Daarom hebben VWS en het CAK in 2011 bekeken hoe de huidige opzet van de Stuurgroep Ketenoverleg kan worden herzien en deze in aangepaste vorm te herstarten om zodoende tot een optimaal presterende keten te komen.

De Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg).

Voorts beveelt de Algemene Rekenkamer mij aan om in 2012 tot een structurele werkwijze te komen om de rechtmatigheid van de Wtcg vast te kunnen stellen.

De ervaring van de steekproef over de uitgaven in 2010 heb ik mee willen wegen bij de keuze voor de structurele oplossing. Ik heb er voor gekozen om de rechtmatigheid van de Wtcg ook in de toekomst middels een steekproef te laten verlopen. De voorbereiding voor de aanbesteding zijn reeds begonnen en de wettelijke verankering van deze werkwijze zal nog voor de zomer zijn geregeld.

De bedrijfsvoering

Ik ben verheugd te lezen dat de Algemene Rekenkamer constateert dat VWS er duidelijk werk van gemaakt heeft om de bedrijfsvoering in 2011 te verbeteren. Voor alle onvolkomenheden die u in voorgaande jaren heeft geconstateerd, zijn in 2011 goede verbeterplannen opgesteld. Ik ben voornemens de ingezette verbetering voort te zetten.

Op een aantal bedrijfsvoeringonderwerpen wil ik in deze brief nog specifiek reageren.

Inkoopbeheer RIVM

Over het belang van tijdige spendanalyses verschil ik niet van mening met de Algemene Rekenkamer; daar doen technische uitvoeringsproblemen niets aan af. Ook het nut en de noodzaak van een volledig contractenregister worden door mij gedeeld. Het RIVM heeft er omwille van operationele doelmatigheid voor gekozen om hiervoor twee complementaire systemen te gebruiken (eenmalige versus meerjarige/periodieke contracten). Het integreren van beide draagt naar mijn oordeel niet bij aan de verbetering van het inkoopbeheer bij RIVM.

Naar aanleiding van eerder gesignaleerde risico's en uw aanbeveling in het rapport over het inkoopbeheer van het RIVM zal ik in 2012 in overleg met de RAD bezien of een eventuele verbetering van de interne controle, ten opzichte van de reeds in het inkoopproces vervatte beheermaatregelen, een toegevoegde waarde kan hebben en doelmatig kan worden uitgevoerd. Over de uitkomsten daarvan zal ik in het kader van het jaarverslag 2012 rapporteren.

Subsidiebeheer

Ik zal de in gang gezette verbetering van het subsidiebeheer continueren. In 2012 werkt VWS met een nieuwe interne normatiek, waarmee VWS eerder en beter kan bijsturen op de belangrijkste risico's in het beheer.

VWS heeft het verbeterplan in 2011 uitgevoerd, en zal in 2012 de in gang gezette verbeteracties continueren. Hiermee zal het beheer naar verwachting verder verbeteren. In 2012 zal gewerkt worden met de nieuwe normatiek, waarmee VWS effectief kan bijsturen op de risico's. Aan de aspecten volledigheid en inzichtelijkheid van subsidiedossiers zal VWS ook in 2012 aandacht besteden.

Informatiebeveiliging

Informatiebeveiliging heeft ook in 2012 de aandacht van VWS. De nadruk ligt dan op de werking van de beheermaatregelen. Met de komst van het Bureau integrale veiligheid binnen het kerndepartement wordt de in de afgelopen twee jaar projectmatig opgebouwde expertise

ondergebracht in de staande organisatie. Hetgeen er toe zal leiden dat er niet opnieuw een gat in het beheer van de informatiebeveiliging ontstaat. In 2012 is RIVM voornemens haar PDCA-cyclus¹ op informatiebeveiliging te sluiten. Hiervoor zijn concrete acties benoemd. De voor het CBG benodigde verzwaring van de informatiebeveiligingsmaatregelen zijn gedefinieerd. Implementatie is in Q2 2012 afgerond.

Vertrouwensfunctie

VWS herkent zich niet in het aantal medewerkers van 34 waarvan de organisatie niet zou weten of deze wel of niet zijn gescreend. Het is correct dat sommige personen die een vertrouwensfunctie vervullen, niet of nog niet zijn gescreend. Voor een aantal geldt dat zij, ten tijde van het inwerkingtreden van de Wet op de Veiligheidsonderzoeken (WVO), destijds onder de overgangsregeling vielen (zie artikel 15 en 16 WVO). Sommige functies kunnen – vanwege de veranderende werkzaamheden – niet meer worden beschouwd als een vertrouwensfunctie. Een aantal functies is opgeheven vanwege reorganisaties en/of uitbesteding van de werkzaamheden. De Algemene Rekenkamer heeft, naar mijn mening ten onrechte – deze personen meegerekend bij het aantal van 34. Dat geeft een onjuist beeld.

Met de Algemene Rekenkamer is VWS van mening dat het proces rond de vertrouwensfuncties verbetering behoeft. Zo is er geen centraal en actueel overzicht van personen die een vertrouwensfunctie vervullen, waardoor de Compliance Officer/Beveiligingsambtenaar geen goed toezicht kan houden op de naleving van de WVO.

Dit onderwerp is één van de speerpunten van het Beveiligingsberaad Bedrijfsvoering en het Strategisch Beveiligingsberaad van VWS.”

Financiële informatie

Single information Single audit (SiSa)

De Algemene Rekenkamer heeft in verband met de teleurstellende uitkomst van de single review 2011 geconcludeerd "... dat het systeem van de single audit onvoldoende functioneert". In verband met deze conclusie stelt de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in overleg met haar collega van Financiën een plan van aanpak op ter verbetering van SiSa. Overigens zijn al enkele maatregelen genomen. In het plan van aanpak wordt van alle betrokken partijen (departementen, medeoverheden en accountants) een krachtige inzet gevraagd om SiSa meer robuust te maken. De eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de genoemde partijen blijven onverlet, maar worden in een samenhangend kader geplaatst om meerwaarde te bereiken en de kracht van SiSa beter te benutten.

Hoogachtend,
de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers

¹ Plan, Do, Check, Act-cyclus